

OBČANSKÁ VÝCHOVA

charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Občanská výchova se vyučuje jako samostatný předmět
v 6. – 9. ročníku - 1 hodinu týdně

Vzdělávání je zaměřeno na:

- vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb
- vytváření cesty k realistickému sebepoznání a poznávání osobností druhých lidí
- seznámení žáků se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, rozvoj jejich orientace ve světě financí, přiblížení úkolů důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, ukázání možných způsobů zapojení jednotlivců do občanského života
- respektování a uplatňování mravních principů a pravidel společenského soužití, přebírání zodpovědnosti za vlastní názory, chování a jednání
- rozvoj občanského a právního vědomí žáků
- rozvoj finanční gramotnosti
- osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech
- utváření pozitivních občanských postojů, rozvoj vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podpora přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáků
- pomáhá vytvářet žákům pravidelný režim přípravy do školy a k opakování učiva
- předkládá potřebné podklady ke studiu z více zdrojů, ty vyhodnocuje a učí žáky vypracovat výpisky nebo výtah z učiva
- vyjadřuje se přesně, výstižně, používá přiměřené odborné výrazy a pojmy

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá modelové situace vycházející z reálného života, které vedou k samostatnému uvažování a řešení
- vede žáky ke schopnosti navrhnout různé varianty řešení zadaného úkolu a pro jedno řešení se rozhodnout
- upozorňuje žáky na možné chyby a důsledky, kterých by se mohl dopustit při řešení problémů

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazuje mluvní cvičení, kterými žák vyjádří svůj názor k získaným informacím z tisku nebo médií
- nabízí žákům pomoc při práci s odborným textem
- zařazuje diskusní kroužky a besedy
- pomáhá žákům se správnou komunikací se spolužáky, učiteli a ostatními lidmi
- nabízí žákům možnost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- vnáší klidnou a přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- zařazuje práci ve skupině, dohlíží na vytváření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost) a jejich respektování samotnými žáky
- oceňuje práci žáků ve skupině i mimo ni

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- seznamuje žáky s právy a povinnostmi dítěte, vede žáky k plnění povinností a učí žáky uplatňovat svá práva
- seznamuje žáky s principy demokracie v osobním životě a ve škole
- vede žáky k samostatnému rozhodování a přijímat důsledky svých rozhodnutí
- podporuje u žáků projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- napomáhá žákům rozhodovat se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožovali sebe, ostatní lidi, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k ochraně estetičnosti, účelnosti, bezpečnosti a pořádků ve třídách, škole
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku
- kontroluje zadané úkoly žáků
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům
- nabízí žákům projekty, ve kterých se budou také žáci učit zvládat pracovní činnosti (lepení, stříhání, skládání, montování)

Cílové zaměření, klíčové kompetence oboru

Vede žáky k:

- rozvíjení orientace v mnohotvárných sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života
- k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech – včetně mezinárodních a globálních
- k úctě vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět – Občanská výchova

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
<p>- vysvětlí pojem národa z hlediska své příslušnosti k českému národu a českému státu</p> <p>- určí významné historické mezníky v dějinách národa</p> <p>- určí zajímavá a památná místa našeho státu</p> <p>- uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ</p> <p>- určí významná díla z oblasti kultury</p> <p>- uvede příklady typických zvyklostí a tradic</p> <p>- na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu</p> <p>- vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají</p> <p>- uvede příklady památných míst obce a regionu</p> <p>- vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou</p> <p>- chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům</p> <p>- dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi</p> <p>- popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje</p> <p>- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</p> <p>- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p> <p>- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat</p> <p>- porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí)</p> <p>- projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti</p> <p>- vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí</p> <p>- orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí</p> <p>- charakterizuje prostředky masové komunikace</p>	<p>Národ – kořeny národa, historie národa</p> <ul style="list-style-type: none"> - národní bohatství (přírodní krásy, kulturní bohatství, významné osobnosti a jejich dílo, zvyky a tradice) <p>Vlast - pojem vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - národní a státní symboly - státní svátky - hlavní město <p>Naše obec, náš region, náš kraj</p> <ul style="list-style-type: none"> – zajímavá a památná místa - ochrana kulturních památek a přírodních objektů <p>Hospodářský život - hospodaření s penězi, rozpočet</p> <ul style="list-style-type: none"> - majetek, vlastnictví - ochrana majetku <p>Kultura – rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury,</p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnoty a tradice - kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život - masová kultura, masmédiá (prostředky masové komunikace) - vliv masmédií na utváření masové kultury a veřejného mínění a na chování lidí 	<p>- dějepis, český jazyk, cizí jazyky, přírodopis, zeměpis</p> <p>Projekt: Osobnost, dílo, místo, které nás proslavilo</p> <p>OSV- osobnostní rozvoj - sociální rozvoj</p> <p>EGS -objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV -multikulturalita</p> <p>EV- vztah člověka k prostředí</p> <p>MDV- práce v realizačním týmu</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty
<p>- posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění</p> <p>- rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory</p> <p>- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích</p> <p>- respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí</p>	<p>- podpora pozitivního působení televize a medií – nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, rozlišování mezi realitou a pseudo-realitou, media a volný čas</p> <p>Svět kolem nás, mezinárodní vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR - mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) <p>Etické hodnoty – zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj</p>	<p>Etická výchova</p> <p>OSV- osobnostní rozvoj - sociální rozvoj</p> <p>EGS -objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV -multikulturalita Etická výchova</p> <p>Etická výchova</p>